

Вересовий трунок

Роберт Луїс Стівенсон

Із вересового квіту
Пикти варили давно
Трунок, за мед солодший,
Міцніший, аніж вино.
Варили і випивали
Той чарівний напій
І в темрявих підземеллях
Долі раділи своїй.

Та ось володар шотландський —
Жахались його вороги! —
Пішов на пиктів оружно,
Щоб знищить їх до ноги.
Він гнав їх, неначе ланей,
По вересових горбах,
Мчав по тілах спогорда.
Сіяв і смерть, і жах.

І знову настало літо,
Верес ізнов червонів,
Та трунок медовий варити
Вже більше ніхто не вмів.
В могилках, немов дитячих,
На кожній червоній горі,
Лежали під квітом червоним
Поснули навік броварі.

Їхав король шотландський
По вересовій землі;
Дзинчали завзято бджоли,
Курликали журавлі.
Та був можновладець похмурий,
Думу він думав свою:
"Владар вересового краю —
Чом з вересу трунку не п'ю?"

Раптом васал королівський

Натрапив на дивний схов:
В розколинні між камінням
Двох броварів знайшов.
Витягли бідних пиктів
Миттю на білий світ —
Батька старого і сина,
Хлопця отрочих літ.

Дивився король на бранців,
Сидячи у сідлі;
Мовчки дивились на нього
Ті броварі малі.
Король наказав їх поставить
На кручі й мовив: — Старий,
Ти сина й себе порятуєш,
Лиш тайну трунку відкрий.

Глянули вниз і вгору
Батько старий і син:
Довкола — червоний верес,
Під ними — клекіт пучин.
І пикта голос тоненький
Почув шотландський король:
— Два слова лише, володарю,
Тобі сказати дозволь!

Старість життя цінує.
Щоб жити, я все зроблю
І тайну трунку відкрию, —
Так він сказав королю.
Немов горобчик цвірінькав,
Мова лилася дзвінка:
— Відкрив би тобі таємницю,
Боюся лише синка.

Смерть його не лякає,
Життя не цінує він.
Не смію я честь продавати,
Як в очі дивиться син.
Зв'яжіть його міцно, владарю,
І киньте в кипучі нурти,

І я таємницю відкрию,
Що клявся повік берегти.

І хлопця скрутили міцно,
І дужий вояк розгойдав
Мале, мов дитяче, тіло,
І в буруни послав.
Крик бідолахи останній
Поглинули хвилі злі.
А батько стояв на кручі —
Останній пикт на землі.

— Владарю, казав я правду:
Від сина чекав біди.
Не вірив у мужність хлопця,
Який ще не мав бороди.
Мене ж не злякає тортура.
Смерть мені не страшна,
І вересового трунку
Зі мною помре таїна!

Переклад Євгена Крижевича